

תאריך : 21.8.2012

בתשובה נא לציין : 31490

לכבוד

מר ניר ברקת
ראש העיר ירושלים
כיכר ספרא 1
ירושלים

שלום רב,

הנדון : תכנית להעברת אחריות על שכונות שממזרח לחומה מעיריית ירושלים לצבא

1. הריני לפנות אליך בשם המוקד להגנת הפרט, ארגון זכויות אדם המטפל, בין השאר, בנושא זכויותיהם של תושבי ירושלים המזרחית.
2. ביום 24.7.2012 פורסמה בעיתון "הארץ" ידיעה של חיים לוינסון וניר חסון, לפיה מנכ"ל עיריית ירושלים נפגש לאחרונה עם מתאם פעולות הממשלה בשטחים ועם ראש המינהל האזרחי בגדה, וביקש כי המינהל האזרחי ייקח על עצמו חלק מהסמכויות האזרחיות שיש לעירייה, בשכונות אשר נמצאות בשטחה המוניציפאלי של העיר ירושלים אולם ממוקמות מעבר לחומת הפרדה (להלן: **השכונות**). על פי הנטען בכתבה, בקשת העירייה יסודה ב"חשש ביטחוני" הכרוך, לכאורה, בהענקת שירותים לשכונות שמעבר לחומה.
3. בראשית הדברים מן הראוי להזכיר ולהדגיש, כי השכונות המדוברות הן שכונות הנמצאות בשטחה המוניציפאלי של ירושלים, כאשר רוב התושבים המתגוררים בהן הינם בעלי מעמד של תושבות קבע, מעמד אשר מקנה זכויות ושירותים בדומה לאלו להם זכאים אזרחים.¹
4. לאור זאת, ברי כי החלטה בדבר העברת סמכויות כלשהן הנוגעות לשכונות מהרשויות האזרחיות לרשויות הצבא, תהא החלטה מרחיקת לכת אשר ספק אם יש לה עיגון חוקי. רוב התושבים המתגוררים בשכונות הינם, כאמור, תושבי קבע של מדינת ישראל, מעמד הניתן להם

¹ על פי הדו"ח "מחוץ לגדר" של עמותת "עיר עמים" מינואר 2007, בשכונות הפלסטיניות שמעבר לחומת הפרדה התגוררו, נכון למועד כתיבת הדו"ח, כ-55,000 תושבי קבע, כלומר, כרבע מאוכלוסייתה הפלסטינית של העיר. הדו"ח זמין באתר : <http://www.ir-amim.org.il/?CategoryID=179>

כדין על פי חוק הכניסה לישראל, וכתוצאה מהחלטתה של מדינת ישראל לספח את השטח בו התגוררו. העברת סמכויות לצבא משמעותה, לכל הפחות דה-פקטו, **הכפפת תושבי קבע של מדינת ישראל למשטר צבאי**.

5. בנוסף, לא ברור כלל מהו מקור ההסמכה החוקי להעברת סמכויות כמו זו המתוארת בכתבה. שהרי, על פי החקיקה הישראלית, מדובר בתושבי ישראל לכל דבר ועניין, אשר גרים באזור אשר חלים בו המשפט והשיפוט הישראליים. מדינת ישראל אמנם בחרה להקים חלקים מהחומה בתוך שטחה המוניציפאלי של ירושלים, מטעמים ביטחוניים לכאורה, אולם אין משמעות הדבר כי ניתן להעביר סמכויות כלשהן לצבא לגבי השכונות אשר נמצאות באזור כזה או אחר.

6. מהכתבה עולה כי הנימוק המרכזי להעברת הסמכויות הינו חשש ביטחוני. ואולם, ישנן שכונות רבות בתחומי מדינת ישראל אשר יכולות לענות על הגדרת ה"סיכון" בכניסה אליהן לשם מתן שירותים – האם בכל מקרה כזה יועברו שכונות לניהול צבאי? שוו בנפשכם מצב בו טענה בדבר סיכון, לכאורה, אשר טמון בכניסה לשכונות בנתניה, בכפר שלם, בטירה או בלוד הייתה מובילה להעברת הסמכויות האזרחיות בתחומן לידי הצבא. ברי, כי צעד כזה הוא בלתי מתקבל על הדעת.

7. השכונות הפלסטיניות בירושלים המזרחית בכלל, והשכונות אשר נותרו מעבר לחומה בפרט, סובלות מהזנחה ארוכת שנים בתחומים רבים. אי אפשר להתנער מהזנחה קשה זו על ידי "זריקה" של כדור האחריות על השכונות לידי הצבא. יתרה מכך: יש אבסורד גמור ברעיון לפיו רשויות אזרחיות מעבירות את האחריות לטיפול בעניינים אזרחיים מובהקים לידי גופים צבאיים.

8. לא למותר לציין, כי על עיריית ירושלים ושאר הרשויות האזרחיות במדינה לשאת באחריות המוטלת עליהן ולדאוג כראוי לענייניהם של תושבי ירושלים המזרחית. הן – ולא הצבא.

9. להתייחסותכם המהירה והעניינית אודה.

בכבוד רב,

נועה דיאמונד, עו"ד

העתקים:

מר יוסי היימן, מנכ"ל עיריית ירושלים
אלוף איתן דנגוט, מתאם פעולות הממשלה בשטחים
תא"ל מוטי אלמוז, ראש המינהל האזרחי
אלי"ם אלי בר און, יועמ"ש גדמ"ע